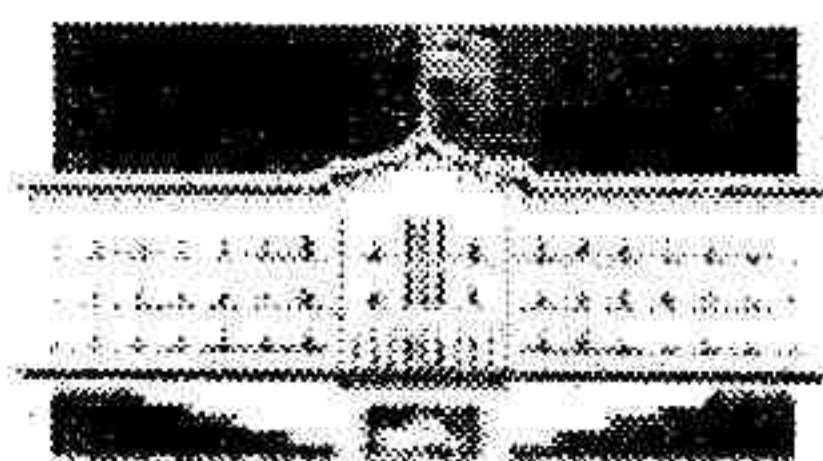

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΡΟΔΟΥΛΑ ΑΘ. ΖΗΣΗ
Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων
Βουλευτής Μαγνησίας

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	
Αριθ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ	15641
Ημερομηνία καταθέσεως	3.5.11

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους Υπουργούς Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής

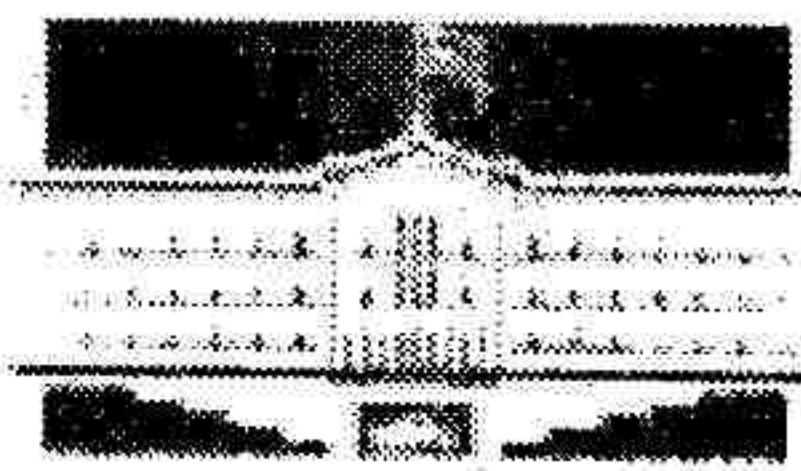
ΘΕΜΑ: Χωροταξικά εργαλεία τοπικού επιπέδου: Ειδικές χωροταξικές μελέτες(ΕΧΜ), ΖΟΕ-Κατευθύνσεις ΠΕΡΠΟ

Η περίοδος 1999-2004 χαρακτηρίστηκε από την επιτάχυνση του ρυθμού ολοκλήρωσης και προώθησης για θεσμοθέτηση των Ειδικών Χωροταξικών Μελετών (ΕΧΜ), στα πλαίσια της περιβαλλοντικής προστασίας και του στόχου της χωροταξικής ανασυγκρότησης. Δυστυχώς, η απουσία κατάλληλης θεσμικής υποστήριξης είχε ως αποτέλεσμα τον περιορισμό της αναπτυξιακής τους διάστασης, αφού οι προτάσεις αυτών των μελετών, περιορίζονται, στο στάδιο της θεσμικής κατοχύρωσής τους, αποκλειστικά στη λήψη μέτρων περιορισμού στη δόμηση και στη χρήση των γηπέδων και όχι στη νέα περιβαλλοντική προοπτική ανάπτυξης. Αυτό το γεγονός σε συνδυασμό με την έλλειψη μιας ενεργού πολιτικής χρήσεων γης, δεν διαμορφώνει συνθήκες κοινωνικής συναίνεσης, αλλά αντίθετα συντείνει στην δημιουργία πιέσεων για τη μη εφαρμογή αυτών των μελετών. Επιπλέον, η εύλογη αντίδραση των ιδιοκτητών γης σε κάθε ρύθμιση που περιορίζει τα ιδιοκτησιακά τους δικαιώματα, επιτείνεται από την ανισότητα που δημιουργεί η επιβολή, σε τοπικό επίπεδο, ειδικών ρυθμίσεων με αποσπασματικό τρόπο και αυτό ανεξάρτητα από την ορθότητά τους και το βαθμό τεκμηρίωσης και προβολής της σκοπιμότητας της επιβολής τους.

Ο μονομερώς προστατευτικός χαρακτήρας των "εργαλείων" των ΖΟΕ και των ΕΧΜ, όπως "εξειδικεύτηκε" μέσα από ερμηνείες που δόθηκαν κατά καιρούς από το ΣτΕ, οδήγησε σε μια σειρά εμπλοκών, μερικές εκ των οποίων επισημαίνω:

- Δεσμεύσεις στην οικιστική ανάπτυξη χωρίς να υπάρχει αντίστοιχη επιστημονική διεύρυνση και χωρίς να έχουν τηρηθεί διαδικασίες που προβλέπονται από τον Πολεοδομικό Σχεδιασμό
- Δεσμεύσεις οφειλόμενες στον προστατευτικό χαρακτήρα του εργαλείου (μόνο περιοριστικές ρυθμίσεις)
- Εμπλοκές που οφείλονται στην αδυναμία πρόβλεψης των εξελίξεων του χώρου στο διηνεκές, ιδιαίτερα δε όταν επιχειρείται σχεδιασμός ολοκλήρων γεωγραφικών ενοτήτων, όπως ολόκληρο νησί, ή ο παράκτιος χώρος ενός νομού, σε συνδυασμό με την αδυναμία εκ των υστέρων επαναφοράς της δυνατότητας χρήσης των γηπέδων για άλλους σκοπούς ή με τους προϊσχύοντες όρους δόμησης. (Σύμφωνα με σχετική ερμηνεία του ΣτΕ, η αναθεώρηση ή τροποποίηση των ρυθμίσεων των ΖΟΕ είναι επιτρεπτή μόνο σε περιπτώσεις που αποσκοπούν στην αύξηση του προστατευτικού τους χαρακτήρα. Η ερμηνεία αυτή υιοθετήθηκε στις ρυθμίσεις του ν. 2508/97 που αφορούν ενσωμάτωση υφιστάμενων ΖΟΕ σε νέα Γ.Π.Σ. ή ΣΧΟΑΠ).

Ενδεικτικά αναφέρονται εμπλοκές στην δυνατότητα επέκτασης εγκαταστάσεων της ΔΕΗ και στην χωροθέτηση εγκαταστάσεων αποθήκευσης πετρελαιοειδών για την

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΡΟΔΟΥΛΑ ΑΘ. ΖΗΣΗ

Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων
Βουλευτής Μαγνησίας

κάλυψη αναγκών στα νησιά, στη δυνατότητα προώθησης παρακαμπτηρίων δρόμων και υποδομών για πράσινη ενέργεια και τουριστική ανάπτυξη.

Εμπλοκές παρατηρούνται επίσης, εντός των αναπτυγμένων πολεοδομικών ιστών, για την δυνατότητα προώθησης εργατικών κατοικιών, μικρομεσαίων επιχειρήσεων και βιοτεχνικών ζωνών.

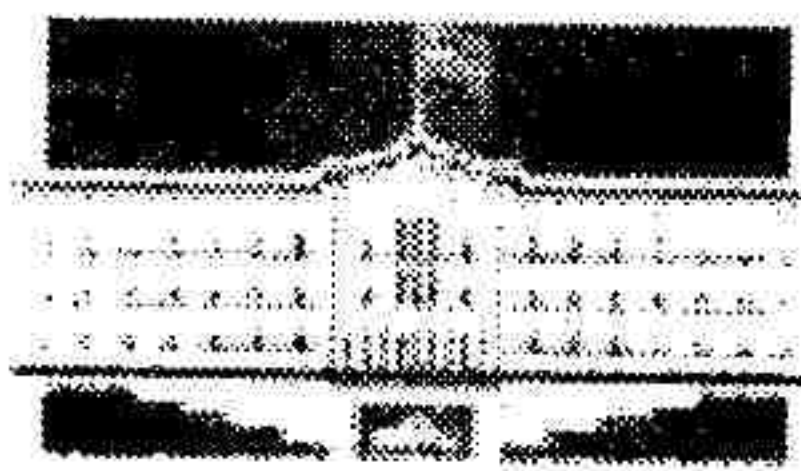
Επιπλέον προβλήματα, όπως η έλλειψη ειδικής τεκμηρίωσης για την επιβολή των κατάλληλων ρυθμίσεων σε επί μέρους ενότητες του χώρου, δεσμεύσεις από πλαίσια ανώτερης κλίμακας σχεδιασμού, απαιτήσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας σχετικές με την ολοκλήρωση των ορίων των οικισμών, των αρχαιολογικών χώρων κλπ., πριν την έκδοση του Π.Δ. του καθορισμού των ΖΟΕ, απαιτήσεις σχετικές με τη συνυπογραφή, των σχεδίων προεδρικών διαταγμάτων λόγω της ύπαρξης ειδικών καθεστώτων σε ορισμένες περιοχές, αλλαγές στο χώρο της διοίκησης και της πολιτικής ηγεσίας των εμπλεκόμενων υπουργείων, συνεχείς παρεμβάσεις "για την διαμόρφωση συνθηκών κοινωνικής συναίνεσης" που συχνά απαιτούν την επανάληψη χρονοβόρων διαδικασιών, συνέβαλαν, πέρα από τα όποια ενδογενή προβλήματα, στην διαμόρφωση μεγάλων καθυστερήσεων στην προώθηση των σχετικών θεσμικών ρυθμίσεων.

Στους παράγοντες που δημιουργούν δυσχέρειες για την εφαρμογή του σχεδιασμού, προστίθεται και η απουσία προβλέψεων αντισταθμιστικών ρυθμίσεων για τους θιγόμενους ιδιοκτήτες- πολιτική δύσκολη έως ανέφικτη για δημοσιονομικούς λόγους, με εξαίρεση τη δυνατότητα που προσφέρει ο ν. 1650/86 σε περίπτωση εξαιρετικά επαχθών ρυθμίσεων σε περιοχές προστασίας της φύσης και του τοπίου, χωρίς να έχει ενεργοποιηθεί μέχρι σήμερα.

Υπάρχει μια εξέλιξη του θεσμικού πλαισίου. Παράλληλα με την προώθηση ενός σημαντικού ερευνητικού έργου, που διαμορφώνει μια νέα πραγματικότητα, όπου οι Ε.Χ.Μ. και οι ΖΟΕ συνέβαλαν σημαντικά στην διαμόρφωση πλαισίων και στις κατευθύνσεις εθνικής, περιφερειακής και τοπικής κλίμακας. Η αξιοποίησή τους περαιτέρω μέσα από νέα θεσμικά εργαλεία και ιδιαίτερα μέσα από τα ΓΠΣ και ΣΧΟΟΑΠ, που έχουν το πλεονέκτημα να ενσωματώνουν ρυθμίσεις προστασίας του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος χωρίς να περιορίζονται σ' αυτές, εκτιμώ ότι θα συμβάλλει σημαντικά στην διαμόρφωση της απαιτούμενης κοινωνικής συναίνεσης.

Η νέα πραγματικότητα και οι ανάγκες και τα δεδομένα που την συνιστούν, καθώς και η ζητούμενη κοινωνική συναίνεση απαιτούν αναπτυξιακή διάσταση των μέτρων προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος και χρησιμότητα του σχεδιασμού δηλαδή πρέπει να προωθηθεί μια διαφορετική οπτική γενικής ωφέλειας σε σχέση με τον σχεδιασμό του χώρου και τη βιώσιμη ανάπτυξη. Η βιώσιμη, η πράσινη ανάπτυξη, προϋποθέτει τροποποιήσεις, βελτιώσεις, επικαιροποιήσεις μελετών και υπαρχόντων θεσμικών εργαλείων σχεδιασμού, διευθέτηση προβλημάτων συγκρούσεων χρήσεων γης και μέτρων προστασίας δηλαδή προϋποθέτει ένα σαφές και ευνοϊκό για την δημιουργικότητα θεσμικό πλαίσιο.

Η αναδιάρθρωση του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού αποτελεί μία σημαντική μεταρρύθμιση οικονομικής, περιβαλλοντικής και επενδυτικής ανάπτυξης, που οφείλει να λάβει υπ' όψιν τα νέα δεδομένα, την χαρτογράφηση της φέρουσας ικανότητας του ελληνικού χώρου και κάθε περιφερειακής ενότητας, με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της. Οφείλει επίσης

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΡΟΔΟΥΛΑ ΑΘ. ΖΗΣΗ

Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων
Βουλευτής Μαγνησίας

να λάβει υπ' όψιν τη "Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης", που συνιστά ένα νέο διοικητικό χάρτη, με νέα δεδομένα, νέες ανάγκες, νέες δυναμικές και προοπτικές για την τοπική ανάπτυξη. Αυτό σημαίνει εγρήγορση στην αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του υπάρχοντος θεσμικού πλαισίου (ΕΧΜ, ΖΟΕ, ΠΕΡΠΟ κλπ.) και αλλαγές και τροποποιήσεις θεσμικών εργαλείων και μελετών, που έχουν ξεπερασθεί από τη νέα δυναμική και την εξέλιξη του χωροταξικού σχεδιασμού στον στόχο της αλλαγής μοντέλου ανάπτυξης (αλλαγές χρήσεων γης, τροποποίηση ΖΟΕ για βιωσιμότητα και αναβάθμιση του πολεοδομικού ιστού με εξασφάλιση του οικολογικού ισοζυγίου και της ποιότητας ζωής).

Με δεδομένη την πολιτική των μεταρρυθμίσεων της Κυβέρνησης στον στόχο της βιώσιμης ανάπτυξης, της ανάκαμψης της οικονομίας και της κοινωνικής συνοχής,
Ερωτάσθε κ.κ. Υπουργοί

- α) Με ποιες προτεραιότητες θα προβείτε στην αναδιάρθρωση του χωροταξικού σχεδιασμού
- β) Ποιο είναι το μεταρρυθμιστικό πλαίσιο, που θα αντικαταστήσει ή θα τροποποιήσει τις αγκυλώσεις, τις εμπλοκές και τις στρεβλώσεις του παλαιού θεσμικού πλαισίου.
- γ) Με ποια νομοτεχνικά και πολιτικά εργαλεία θα προβείτε στην τροποποίηση των ΖΟΕ;
- δ) Έχετε ξεκινήσει διαβούλευση με όλων των επιπέδων τους θεσμούς και τους φορείς;
- ε) Υπάρχει χαρτογράφηση της σημερινής πραγματικότητας και της ανάγκης αλλαγών χρήσεων γης σε κάθε περιφερειακή ενότητα της χώρας;
- στ) Με ποιες πολιτικές και πρακτικές ενισχύετε την προσπάθεια ενεργούς συμμετοχής των τοπικών κοινωνιών σε ένα διάλογο από μηδενική βάση (συνδιαμόρφωση στόχων κλπ.), που θα τους καταστήσει συμμέτοχους στην χωροταξική μεταρρύθμιση και θα συμβάλλει στην διαμόρφωση της απαιτούμενης κοινωνικής συναίνεσης
- ζ) Ποιο το χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης και θεσμοθέτησης των ρυθμιστικών σχεδίων, των Γ.Π.Σ και των ΣΧΟΟΑΠ
- η) Ποιες οι υποστηρικτικές δράσεις του υπουργείου σας για την εκπόνηση, ολοκλήρωση ή τροποποίηση- επικαιροποίηση των μελετών χωροταξικού σχεδιασμού σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο καθώς και σε περιοχές ειδικών χωρικών παρεμβάσεων;
- θ) Πώς θα είναι αποτελεσματική η εφαρμογή μηχανισμών ελέγχου και υλοποίησης χωροταξικών σχεδίων και προγραμμάτων
- ι) Πώς θα επιτευχθεί η υλοποίηση δράσεων για την οργάνωση του αστικού και εξωαστικού χώρου, σε συνδυασμό και με το νέο διοικητικό χάρτη μετά τον "Καλλικράτη";

Η ερωτώσα Βουλευτής

Ροδούλα Αθ. Ζήση
Βουλευτής Μαγνησίας